

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Nowe Osiedle 2, 16-420 Raczki***

tel./fax. (87) 56-85-046

e-mail: gops_raczki@op.pl

***Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
za rok 2019***

Raczki, marzec 2020r.

I. Wprowadzenie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach od 2012 roku jest instytucją odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu wspierania rodziny oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej i rozwój systemu pomocy dla rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich na terenie gminy. Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach kontynuuje realizację nowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny, kierując się dobrem dziecka, dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przy współdziałaniu instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Do realizacji zadań gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej upoważniony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach. Zgodnie z art. 8 ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną a także pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wskazane zadania realizowane są w oparciu o założenia programowe i ustawowe zawarte w szczególności w poniższych dokumentach:

- Ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.);
- Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 111 z późn. zm.);
- Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Raczki na lata 2017 – 2022;
- Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019 – 2021.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożono na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny (opis realizacji zadania str. 8 niniejszego sprawozdania);
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny (opis realizacji zadania str. 8 niniejszego sprawozdania);

- tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa (opis realizacji zadania str. 12, 14-15, 21 niniejszego sprawozdania),
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- finansowanie
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny (opis realizacji zadania str. 8 niniejszego sprawozdania),
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (opis realizacji zadania str. 8 niniejszego sprawozdania);
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy (opis realizacji zadania str. 22-23 niniejszego sprawozdania);
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 (Sprawozdanie rzeczowo-finansowych z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres 01.01.2019r. do 30.06.2019r. przekazano za pośrednictwem CAS w dniu: 31.07.2019r., natomiast informację za okres od 01.07.2019 do 31.12.2019r. przekazano 08.01.2020r.).

Zgodnie z art. 179 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

II. Wspieranie rodziny – interdyscyplinarność działań

Wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy, szczególnie poprzez:

- analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny;
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomoc w integracji rodziny;
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Wspieranie rodziny, to zespół planowanych działań, mających na celu przywrócenie funkcji opiekuńczo-rodzicielskich, działania te prowadzone mogą być w formie:

- ✓ pracy z rodziną m.in. poprzez konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapię, mediację, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, przydzielenie asystenta rodziny;

- ✓ pomocy w opiece i wychowaniu dziecka poprzez placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające, może odbywać się to przy aktywnym udziale lokalnych instytucji, organizacji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Pomoc rodzinie ma charakter czasowy, podejmowana jest przy pełnym wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz jej potencjału. Praca z rodziną podejmowana jest zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, by mogła poradzić sobie z doznawanymi trudnościami, tak by nie doszło do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, jak i rodzinie w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza środowiskiem rodzinnym. Wówczas działania pomocowe zmierzają do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców umieszczonego dziecka, by możliwy był powrót dziecka do rodziny biologicznej. Podstawowymi zadaniami w pracy asystenta są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny, polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Zadania z zakresu wspierania rodziny, zostały powierzone do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Raczkach i były wykonywane przez pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny.

PRACOWNICY SOCJALNI

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych koncentrowały się przede wszystkim na diagnozowaniu i analizowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ustalaniu przyczyn występującego w nich kryzysu, a także wnioskowaniu do kierownika Ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach (opiekuńczej, wychowawczej, ekonomicznej, socjalizacyjnej, kulturowej) i była realizowana w ramach pracy socjalnej.

W 2019 r. pracownicy socjalni objęli pomocą:

- 77 rodziny (173 osób w rodzinie), w których występowała wielodzietność lub potrzeba ochrony macierzyństwa. Podjęte w tych rodzinach działania dotyczyły w szczególności: wnioskowania o pomoc finansową na zakup leków, artykułów higienicznych; wnioskowania o udzielenie pomocy rzeczowej w formie odzieży, opału; motywowania do aktywizacji zawodowej; wskazywania możliwości otrzymania bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, psychologicznego, prawnego); wskazywania możliwości kontrolowania budżetu domowego, monitorowania właściwego pełnienia ról rodzicielskich; udzielania pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, załatwianiu spraw urzędowych, wykorzystywaniu własnych uprawnień do świadczeń społecznych; udzielania poradnictwa w zakresie opieki i wychowania dzieci;
- 48 osobom przyznano pomoc w formie świadczeń pieniężnych (zasiłki celowe, specjalne celowe, okresowe);
- 19 osobom przyznano pomoc w formie rzeczowej (opał, artykuły spożywcze);
- 11 rodzinom wielodzietnym (67 osoby w rodzinie) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, którym: wskazano i umożliwiono kontakt ze specjalistami (m.in. pedagogiem, psychologiem, prawnikiem); udzielono wsparcia w zakresie: tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi rodziny, edukacji (wskazywanie właściwych metod wychowawczych, sposobu spędzania wolnego czasu, zwracanie uwagi na warunki sanitarno-higieniczne i zadbanie dzieci, motywowanie

rodziców do pracy nad właściwą postawą i prawidłowym wypełnianiem swoich obowiązków), zdrowia (motywowanie do podjęcia leczenia);

- w 23 rodzinach rozwiązywali problemy związane z występującą w rodzinie przemocą;
- 31 uczniom ze szkół podstawowych, gimnazjum przyznano pomoc w formie posiłku;
- 34 osobom (liczba osób w tych rodzinach – 97) przyznano świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 100 zł do 600 zł);
- 16 rodzinom (liczba osób w tych rodzinach – 20) przyznano świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwocie od 200 zł do 300 zł).

Wszystkie działania, podejmowane przez pracowników socjalnych, odbywały się przy ścisłej współpracy z przedstawicielami placówek oświatowych, służby zdrowia, Policji, prokuratury, instytucji działających na rzecz rodziny (Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, kuratorami zawodowymi i społecznymi).

ASYSTENT RODZINY

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej:
 - udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej;
 - udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
 - wspieranie aktywności społecznej rodzin;
 - motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
 - udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 2) wsparcie specjalistyczne:
 - udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
 - udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
 - motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych (np. *Szkoła dla rodziców i wychowawców*);
 - prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 3) czynności administracyjne:
 - prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
 - opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
 - dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
 - monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
 - sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 4) współpraca z innymi podmiotami:

- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
 - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.
- 5) czynności interwencyjne: podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

W ramach realizacji zadań określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 01 lipca 2013r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach, został zatrudniony asystent rodziny. W 2019r. koszty wynagrodzenia osoby zatrudnionej na ww. stanowisku pokryte zostały z dwóch źródeł:

- środków własnych gminy – 8.283 zł,
- dotacji – 10.121 zł.

Dotacja przyznana została w ramach Programu MPiPS „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019.” Dodatkowo poniesiono koszty:

- dojazdu pracownika do miejsca zamieszkania rodzin w wysokości 1.834,15 zł,
- wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń – 82,80 zł,
- dodatkowego wynagrodzenia rocznego – 1.500,79 zł,
- odpis na ZFŚS – 623,39 zł,
- **szkoleń – 818,63 zł,**
- zakup materiałów i wyposażenia – 300zł,
- usługi zdrowotne – 0 zł,
- składki ZUS pracodawca – 3.965,08 zł

Łącznie na wynagrodzenie asystenta rodziny i inne wydatki związane z jego zatrudnieniem wydatkowano kwotę **27.520,24 zł**, (w tym: dotacja – 10,121,00 zł, środki własne – 17.407,84 zł).

W roku ubiegłym asystent rodziny uczestniczył w 5 szkoleniach z zakresu:

- 1) „Współpraca interdyscyplinarna – asystenta z rodzinami i służbami wspierającymi rodzinę – organizator rodzinnej pieczy zastępczej”
- 2) Szkolenie podstawowe na realizatora Programu „Odzyskać dziecko”
- 3) „Pracownik socjalny i asystent rodziny a rola kierownika ops w podziale zadań pomiędzy nimi”
- 4) Konferencja profilaktyczna „Uwalnianie potencjału rodziny – podejście teoretyczne i prezentacja metody”
- 5) Szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych.

Praca asystenta koncentrowała się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których znajdowały się małe dzieci. Głównym celem pracy asystentury była poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej rodziny, podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców (m.in. poprzez stosowanie demokratycznego stylu wychowania, umiejętności wydawania i egzekwowania poleceń dzieciom, umiejętności okazywania emocji, stosowanie metod wychowawczych bez używania kar cielesnych), umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego przez rodziców, prawidłowego gospodarowania budżetem domowym, radzenia sobie z problemami dnia codziennego oraz poprawa wyników szkolnych ich dzieci. Należy

nadmienić, że rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny, tylko za jej zgodą. W tym kontekście asystenturę należy rozumieć jako formę wsparcia, a nie przymusu.

W 2019 roku asystent rodziny pracował z 6 rodzinami, na które składało się 28 osób, w tym: 10 osób dorosłych i 18 dzieci w wieku od 3 lat do 19 roku życia. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, długotrwałe bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, przemoc, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność.

Tab. 1 Praca asystenta rodziny w 2019r.

L.p.	Wyszczególnienie	Dane za 2019 r.
1.	Ilość rodzin	6
2.	Ilość dzieci w rodzinach	18
3.	Ilość spotkań asystenta z rodzinami	364
4.	Ilość godzin pracy asystenta z rodzinami	819

W okresie styczeń - grudzień 2019 r. asystent:

- opracował 6 planów pracy z rodziną przy aktywnym udziale jej członków i współpracy pracowników socjalnych. Głównym ich założeniem było podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej oraz polepszenie wyników szkolnych dzieci;
- w rodzinach z problemem alkoholowym prowadził profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie wzmocnienia rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- w rodzinach z problemem przemocy pracował m.in. w kierunku nabywania przez sprawcę przemocy nowych umiejętności dotyczących rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez użycia agresji czy konstruktywnego wyrażania emocji;
- sześciu rodzinom udzielił pomocy w zakresie poprawy sytuacji bytowej, a w szczególności w zdobyciu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Wskazywał, jak sprawnie można wykonywać obowiązki domowe; doradzał w jaki sposób zarządzać środkami finansowymi; pomagał w codziennej organizacji dnia rodziny; informował jak działają urzędy, placówki wspierające rodziny i dzieci; wyjaśniał w jaki sposób należy wypełnić dokumenty oraz załatwić sprawy urzędowe wykorzystując własne uprawnienia i możliwości (m.in. pomógł w wypełnianiu i złożeniu wniosków na świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze oraz stypendia szkolone);
- wnioskował o udzielenie pomocy w formie rzeczowej tj. używanej odzieży, mebli, artykułów szkolnych, sprzętu gospodarstwa domowego;
- sześciu rodzinom udzielił pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych. Monitorował działania dotyczące napisania podania o pomoc finansową i rzeczową (opał, artykuły spożywcze), pomagał w wyszukiwaniu ofert pracy, motywował do większego zaangażowania w opiekę nad dziećmi i zadbania o stronę estetyczną mieszkania;

- wszystkim rodzinom pomagał w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi; wskazywał sposoby wspólnego spędzania czasu wolnego, doradzał jak wychowywać i opiekować się dziećmi;
- motywował członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy;
- motywował rodziców do regularnego gotowania ciepłych posiłków i dbania o zbilansowaną dietę dzieci;
- motywował do dbania o czystość w pomieszczeniach;
- motywował do większego zaangażowania w higienę dzieci i ich wygląd zewnętrzny;
- dokonał 6 ocen sytuacji rodziny.

III. Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka czy placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki. Gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2019 r. plan na ww. cel wynosił 6.350 zł. Zgodnie z art. 191 ust. 1 oraz ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od września 2016 r. Gmina Raczki zobowiązana została do współfinansowania wydatków na opiekę i wychowanie dziecka z terenu Gminy Raczki przebywającego w rodzinie zastępczej w Suwałkach (informacja PCPR w Suwałkach z dnia 02.11.2016r., znak: PCPR.III.4454.17.RZ.16). Opłata Gminy z tego tytułu wyniosła:

- od stycznia do grudnia 2019r. – 6.312,00 zł miesięcznie, tj. 50%.

IV. Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019-2021.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019 - 2021, zwany dalej Programem jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w gminie od 2013r. i powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

Realizacja Programu w 2019 roku przebiegła zgodnie z uchwałą Rady Gminy Raczki Nr VI/47/19 z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019-2021.

Głównym celem Programu jest: „Tworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”.

Program adresowany jest do rodzin zamieszkujących Gminę Raczki, zwłaszcza do rodzin mających problemy opiekuńczo - wychowawcze, zagrożonych odebraniem dzieci i umieszczeniem ich w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

Cele szczegółowe programu to:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.
- 3) Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- 4) Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

W minionym roku tak jak i w poprzednich dwóch latach Program realizowany był przez współpracujące ze sobą instytucje powołane do pracy z rodziną i na rzecz rodziny.

1. REALIZACJA POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Poniższa tabela obrazuje działania realizowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki na lata 2019-2021 oraz instytucje zaangażowane w ich realizację.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1			
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, znajdującym się w trudnych warunkach materialnych.	GOPS	<p>W 2019r. podobnie jak w latach poprzednich pracownicy socjalni udzielali pomocy w formie świadczeń pieniężnych, niepieniężnych i pracy socjalnej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej. Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielano wsparcia w formie pomocy materialnej i rzeczowej.</p> <p>Z powodu trudności materialnych, pomocą finansową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach objęte zostały 77 rodzin (liczba osób w rodzinach wyniosła 173). 9 z tych rodzin to rodziny niepełne (liczba osób w tych rodzinach to 32).</p> <p>W 11 rodzinach objętych pomocą Ośrodka wychowywało się przynajmniej troje dzieci (łącznie liczba osób w tych rodzinach to 67).</p> <p>W 2019r. GOPS w Raczkach wypłacił następujące świadczenia z pomocy społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zasiłki okresowe: <ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń - 190 • kwota - 76.890 zł - zasiłki celowe: <ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń - 53 • kwota - 19.221 zł - zasiłki stałe: <ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń - 160 • kwota - 91.458 zł <p>- program <i>Pomoc państwa w zakresie dożywiani</i>:</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • liczba świadczeń – 4.426 • kwota – 57.954 zł <p>Świadczeniami skierowanym do rodzin z dziećmi są m.in. świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego a także świadczenia wychowawcze. W 2019r. wypłacono następujące świadczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka: wypłacono 44 świadczenia, na kwotę 44.000 zł; - świadczenie rodzicielskie: wypłacono 118 świadczeń na kwotę 106.528,60 zł; - świadczenie o wspieraniu kobiet w ciąży „Za życiem”: (nie wypłacono świadczeń); - fundusz alimentacyjny: wypłacono 342 świadczenia z na kwotę 127.820,00 zł; - zasiłki rodzinne w liczbie 5.252 świadczeń, na kwotę – 589.699,25 zł; - dodatki do zasiłków rodzinnych: <ul style="list-style-type: none"> - z tytułu urodzenia dziecka w liczbie 8 świadczeń, na kwotę – 8.000,00 zł, - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w liczbie 76 świadczeń, na kwotę – 28.176,00 zł, - z tytułu samotnego wychowywania dziecka -146 świadczeń, na kwotę – 27.056,25 zł, - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia - 19 świadczeń, na kwotę – 1.560,21 zł, - z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia - 152 świadczeń, na kwotę – 16.069,40 zł, - z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła - 38 świadczeń, na kwotę – 4.294,00 zł, - z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła - 766 świadczeń, na kwotę – 50.290,07 zł, - z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 1.281 świadczeń, na kwotę – 117.328,46 zł, - z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - 284 świadczeń, na kwotę 27.633,06 zł. <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczkach oraz ze środków budżetu państwa. Czas realizacji: 2019 rok – w sposób ciągły.</p>
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole.	GOPS, Placówki Oświatowe	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach, w ramach wieloletniego programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 – 2023 finansował żywienie (obiady w szkołach, posiłki w przedszkolach i żłobkach) dla 31 dzieci. W okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. z pomocy w ramach ww. programu korzystało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 31 dzieci ze szkół podstawowych oraz gimnazjum – w formie posiłku (koszt jednego świadczenia wynosił od 2,20 do 2,50 zł), - 4 osoby dorosłe (liczba osób w tych rodzinach – 4) - jeden gorący posiłek dziennie (koszt jednego świadczenia wynosił 9,70 zł). - 34 osobom (liczba osób w tych rodzinach – 97) - świadczenie pieniężne na zakup żywności (w kwotach od 100 zł do 600 zł), - 16 rodzinom (liczba osób w tych rodzinach – 20) - świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych (w kwocie od 200 zł do 300 zł).

			<p>Wydatki w 2019 r. na realizację powyższego programu (zakup posiłków, zasiłki celowe na zakup żywności, świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych) wyniosły ogółem 57.954,00 zł. z czego 44.304,00 zł to dotacja z budżetu państwa, a pozostała część czyli 13.650,00 zł to środki własne gminy.</p> <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa.</p> <p>Czas realizacji: 2019 rok – w sposób ciągły.</p>
3.	Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów.	Urząd Gminy	<p>Pomocą, w formie stypendiów szkolnych, w roku 2019 objętych było 75 uczniów.</p> <p>W ramach programu wspierania uzdolnionych dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych na terenie Gminy Raczki przyjętego przez Radę Gminy Raczki Uchwałą Nr VIII/69/19 z dnia 20 września 2019r. udzielono 67 stypendiów dzieciom uzdolnionym ze Szkoły Podstawowej w Raczkach.</p> <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa.</p>
4.	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	Placówki Oświatowe, Urząd Gminy.	<p>W 2019 roku Szkoła Podstawowa w Raczkach otrzymała dotację celową na podręczniki i materiały edukacyjne dla uczniów klas I-VIII.</p> <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa.</p>
5.	Organizowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu.	GKRPA, Urząd Gminy, GOPS, PCPR	<p>TWÓRCZE FERIE W Gminnym Ośrodku Kultury w Raczkach – zajęcia feryjne dla dzieci i młodzieży – 28. 01. - 1. 02. 2019r.</p> <p>Gminny Ośrodek Kultury w Raczkach we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizował dwutygodniowe zajęcia feryjne. W pierwszym tygodniu ferii można było wziąć udział w zajęciach stałych, natomiast w drugim odbyły się: zajęcia integracyjne, pogadanka nt. bezpiecznego spędzania czasu podczas ferii zimowych, kurs pierwszej pomocy przeprowadzony przez członków Fundacji Ratownictwa Motocyklowego Polska - Oddział w Raczkach, turniej gier planszowych, zajęcia rytmiczno - taneczne, plastyczne, kulinarne, bal przebierańców, noc z baśnią, wyjazd do kina, spotkanie z instrumentem, audycja muzyczna.</p> <p>DZIECIAKI Z NASZEJ PAKI - zajęcia wakacyjne w Gminnym Ośrodku Kultury – 01. 07.- 12.07. 2019r; współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>Celem dwutygodniowych zajęć było przede wszystkim rozwijanie uzdolnień, kreatywnego myślenia, a także kształtowanie pozytywnych kontaktów i umiejętności współpracy w grupie. Dzieci uczestniczyły w pogadance nt. bezpieczeństwa podczas wakacji, zajęciach profilaktycznych z pierwszej pomocy przedmedycznej, warsztatach kulinarnych, plastycznych, Acro- Dance i perkusyjnych.</p> <p>W 2019r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach dofinansowała kolonie letnie w wys. 804,00 zł</p> <p>Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa.</p>
6.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Ochrona Zdrowia, Placówki Oświatowe, GOPS	<p>Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali sytuację zdrowotną w rodzinach dysfunkcyjnych, w przypadku niepokojących spostrzeżeń natychmiast o całej sytuacji informowano tut. Ośrodek (pielęgniarka, lekarz rodzinny) i proszono o skontrolowanie stanu zdrowia małych dzieci.</p>

7.	Pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze.	PCPR, GOPS	W ramach tego zadania, mieszkańcy Gminy Raczki, wymagający wsparcia w zakresie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny korzystają z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach. W 2019r. 1 osobie dofinansowano turnus rehabilitacyjny, a 28 osób uzyskało pomoc w formie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne.
8.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.	Urząd Gminy, GOPS	W 2019 roku zabezpieczono środki finansowe na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej na kwotę: 6.350 zł. Z ww. kwoty na poczet ww. zadania (pobyt dziecka w rodzinie zastępczej) wydatkowano 6.312,00 zł. Zadanie sfinansowano ze środków Gminy Raczki oraz ze środków budżetu państwa.
9.	Współpraca z instytucjami i organizacjami spoza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	Wszystkie podmioty	Asystenci i pracownicy socjalni, podobnie jak w poprzednich latach, w ramach swoich obowiązków zawodowych podejmowali współpracę również z przedstawicielami innych instytucji oraz urzędów (zarówno z Raczek, jak i spoza terenu), które realizują zadania na rzecz dziecka i rodziny, w tym z: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach, Sądem Rejonowym w Suwałkach, Ośrodkami Pomocy Społecznej. Współpraca ta niezmiennie miała charakter konsultacji, wymiany informacji oraz wspólnie podejmowanych działań, zmierzających do poprawy sytuacji zarówno rodzin z dziećmi, jak i rodzin ubiegających się o przejęcie opieki nad swoimi dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej. Partnerami asystenta i pracowników socjalnych w ich działaniach byli m.in. kuratorzy sądowi, policjanci, pedagodzy, lekarze rodzinni i pielęgniarki środowiskowe oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i opiekunowie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. GOPS w Raczkach współpracuje z różnymi instytucjami, które wspomagają działalność ośrodka w zakresie pomocy rodzinie tj. z: <ul style="list-style-type: none"> • Kuratorami sądowymi – wymiana informacji niezbędnych do udzielenia, właściwej i adekwatnej do potrzeb, pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, ich rodzinom oraz innym osobom i rodzinom pozostającym pod kuratelą sądową, • PCPR w Suwałkach – w zakresie funkcjonowania ZI, rodzin zastępczych z naszego terenu, realizacji wspólnych projektów, poradnictwa, w tym: prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień oraz pracowników PCPR, • policją, prowadzenie wspólnych interwencji, • ze szkołami, z wychowawcami oraz dyrektorami szkół, w zakresie realizacji obowiązku szkolnego oraz realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, • z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pracownik socjalny jest członkiem komisji, • radnymi i sołtysami – w zakresie rozeznania środowiska, tj. osób i rodzin z terenu gminy wymagających wsparcia tutaj. Ośrodka. W ramach projektu <i>W trosce o bezpieczną i szczęśliwą rodzinę 2019r.</i> organizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach, mieszkańcy Gminy Raczki mają możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w formie: <ul style="list-style-type: none"> - konsultacji indywidualnych: psychologicznych, pedagogicznych, prawnych; - mediacji rodzinnych i małżeńskich; - warsztatów umiejętności rodzicielskich m.in. <i>Szkoła dla rodziców i wychowawców; Jak mówić żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły; Zamiast klapsa-jak z szacunkiem i miłością wyznaczać dziecku granice</i> itp.

			<p>W 2019r. z poradnictwa specjalistycznego PCPR w Suwałkach skorzystało 12 osób z Gminy Raczki (51 konsultacji). W warsztatach <i>Szkoła dla rodziców ...</i> wzięła udział 1 osoba. W mediacjach rówieśniczych wzięło udział 5 uczniów i psycholog ze Szkoły Podstawowej w Raczkach.</p> <p>Działaniem na rzecz wspierania rodziny, będące przykładem współpracy interdyscyplinarnej jest także współpraca pracowników socjalnych i asystentów rodziny z Zespołem Interdyscyplinarnym Gminy Raczki. Ww. pracownicy zwykle powoływani są przez wspomniany zespół do grup roboczych prowadzących działania wspierające rodziny dotknięte przemocą.</p>
CEL SZCZEGÓŁOWY 2			
Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	<p>Systematyczna praca z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.</p>	<p>GOPS, Placówki Oświatowe, Policja</p>	<p>Asystent rodziny pełni bardzo ważną rolę w systemie wsparcia rodziny. Zajmuje się pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilizacji życiowej, która umożliwia jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.</p> <p>Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta rodziny polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.</p> <p>Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodziny: mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię.</p> <p>Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce.</p> <p>Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej</p>

			<p>w gestii powiatu oraz z sądami. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.</p> <p>W roku 2019 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Raczkach zatrudniony był jeden asystent rodziny w połowie wymiaru czasu pracy. Wydatki na wynagrodzenie i utrzymanie asystenta rodziny wyniosły 18.404 w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • środki własne 8.283 zł • dotacja 10.121 zł <p>Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny wyniosła 6, w tym jedna rodzina została zobowiązana do pracy z asystentem przez sąd.</p> <p>W roku 2019 asystent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracował ze wszystkimi rodzinami plany pracy z rodziną; • udzielał pomocy i wsparcia w rozwiązaniu problemów socjalnych oraz wychowawczych z dziećmi, • prowadził indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci, • sporządzał opinie na wniosek sądu o rodzinie i jej członkach, • współpracował z zespołem interdyscyplinarnym lub grupami roboczymi, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, • współpracował z kuratorami sądowymi. <p>Dodatkowo pracownicy socjalni GOPS w Raczkach w 2019r. na bieżąco, w ramach pracy socjalnej w środowisku, diagnozują sytuację rodzin z ternu gminy Raczki. Przy diagnozie sytuacji rodzin pracownicy posiłkują się m.in. rocznym raportem dot. zjawiska przemocy w rodzinie, informacjami pozyskanymi od pedagogów, kuratorów, asystenta rodziny czy pielęgniarki środowiskowej.</p>
2.	Coroczne uchwalanie gminnych programów profilaktycznych zawierających działania w zakresie profilaktyki i leczenia uzależnień oraz zasady ich finansowania.	Urząd Gminy/Rada Gminy, GOPS, GKRPA,	<p>Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii przyjęty został Uchwałą Nr XXIV/189/17 Rady Gminy Raczki z dnia 29 listopada 2017r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018 – 2020.</p> <p>Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Raczki Nr II/8/18 z dnia 30 listopada 2018 r. uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019. Programem jest częścią strategii integracji i polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych. Program na 2019 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych.</p> <p>Zadania ww. Programu obejmują w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, 2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, 3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych, 4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, 5. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji

3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych.</p>	<p>GOPS, GKRPA, Placówki Oświatowe, Policja, GOK</p>	<p>społecznej.</p> <p>Na terenie Gminy Raczki funkcjonuje Punkt Konsultacyjny w którym zatrudniony jest certyfikowany specjalista terapeuta zajmujący się pomocą osobom uzależnionym oraz współuzależnionym. Terapeuta przyjmował w drugi i czwarty poniedziałek miesiąca w godzinach od 16¹⁵ do 19⁰⁰.</p> <p>W 2019r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach dofinansowała zajęcia dla osób współuzależnionych prowadzonych przez Stowarzyszenie <i>Wybór</i> w Suwakach. Koszt dofinansowania wyniósł 1.000 zł.</p> <p>W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach współfinansowała szkolne programy profilaktyki, oraz inne formy organizacji zajęć pozalekcyjnych, głównie poprzez finansowanie zakupu sprzętu sportowego, artykułów szkolnych, dofinansowania do zajęć pozalekcyjnych, ferii itp. i usług w ramach tej działalności. Koszt tego zadania wyniósł 2.0553,85 zł.</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raczkach w 2019r. odbyła 5 posiedzeń, na których głównymi tematami były postanowienia w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz rozmowy interwencyjno-motywacyjne przeprowadzane z osobami zgłaszanymi przez członków rodziny. Na rozmowy te zaproszono 62 osoby. Poniesiono także koszty wniosków do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego w kwocie 3.150,32 zł.</p> <p>W ramach pomocy osobom i rodzinom na terenie gminy Raczki w roku 2019 funkcjonował Punkt Interwencji Kryzysowej prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach. W ramach działalności punktu zajęcia prowadzili: prawnik, psycholog, terapeuta uzależnień i pracownik PCPR, którzy udzielali pomocy szczególnie w sytuacjach związanych z różnymi formami uzależnienia, przemocą w rodzinie, problemami małżeńskimi i wychowawczymi oraz sytuacjami kryzysowymi.</p> <p>Szeroko rozumianą działalność profilaktyczną i informacyjną z zakresu uzależnień prowadzą członkowie ZI oraz grup roboczych powołanych do pracy z rodzinami uwikłanymi w przemoc.</p> <p>GOPS w Raczkach na stronie BIP (http://gops.raczki.biuletyn.net/?bip=1&cid=30&bsc=N) w zakładce: Lokalny Zespół Interdyscyplinarny udostępnił m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykaz instytucji oferujących pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, - nr telefonów zaufania, np. Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Telefon Zaufania dla osób z problemem alkoholowym oraz uwikłanych w przemoc w rodzinie, telefon Suwalskiego Stowarzyszenia „Wybór”, itp. - Przydatne linki, m.in. Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Fundacji EGO – Poradni Rodzinnej w Suwałkach, Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Suwałkach itp. <p>W siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach znajduje się tablica informacyjna na której umieszczone są aktualne informacje dot. zjawiska przemocy, uzależnień oraz wykaz instytucji pomocowych.</p> <p>W siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach udostępniono ulotki, broszury i materiały edukacyjne z aktualnymi informacjami dot. zjawiska przemocy, uzależnienia itp.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Oferta specjalistycznego wsparcia w sytuacjach kryzysowych PCPR w Suwałkach,</i>
----	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - Ulotka poradni Rodzinnej Fundacji EGO, - Broszura <i>Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej</i>, - Broszura <i>Procedura „Niebieskie Karty” – podstawowe informacje</i>, - Broszura <i>Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>, - Informator <i>O procedurze „Niebieskie Karty”</i>, - Broszura <i>Jak i gdzie szukać pomocy? Poradnik dla rodziców i opiekunów nastolatków</i>, - Plakat fundacji <i>Pomarańczowa Linia</i>
4.	<p>Promocja i realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i prozdrowotnych w szkołach wspierających wychowanie dzieci i młodzieży – z zakresu uzależnień, zdrowego żywienia, wad wymowy, wad postawy skierowanych do rodziców i dzieci.</p>	<p>GKRPA, Placówki Oświatowe, Ochrona Zdrowia, GOK,</p>	<p>Na terenie Gminy Raczki od 2016r. działa <i>Koło Diabetyków</i> które zrzesza 25 uczestników, są to osoby cierpiące na cukrzyce oraz ich rodziny. Podstawowe cele stowarzyszenia to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opieka i pomoc skierowana do osób cierpiących na cukrzyce; - reprezentowanie i ochrona interesów chorych wobec władz samorządowych i państwowych; - dbanie o jakość o jakość leczenia cukrzycy przez właściwe wykreowanie systemu leczenia diabetologicznego; - współpraca ze specjalistami (diabetolog, dietetyk, lekarz rodzinny, pielęgniarka środowiskowa itp.); - pomoc i rozwiązywaniu problemów zdrowotnych i bytowych dzieci i młodzieży, osób dorosłych oraz w podeszłym wieku, dotkniętych cukrzycą; - edukacja dot. objawów, samokontroli cukrzycy; - integrowanie środowiska chorych na cukrzyce; - propagowanie zdrowego stylu życia poprzez realizację programu profilaktycznego „Stop Cukrzyca”. <p>W 2019r. Koło Diabetyków zorganizowało:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 spotkań edukacyjno – profilaktycznych w których uczestniczyło 69 osób; - 3 spotkania integracyjne w których uczestniczyło 61 osób; - 1 spotkanie okolicznościowe – 30 uczestników. <p>Promowaniem zdrowego stylu życia i prowadzeniem profilaktyki zdrowotnej w szczególności zajmuje się ośrodek zdrowia, placówki oświatowe, Koło Diabetyków oraz Gminny Ośrodek Kultury w Raczkach.</p> <p>GOK w Raczkach w 2019r. prowadził podczas ferii zimowych i letnich warsztaty kulinarne – <i>Kuchcikowo</i>. Dzieci i młodzież z terenu gminy, pod okiem członkiń z Koła Gospodyń Raczkowskich oraz Koła Gospodyń z Małych Raczek, uczyli się m.in. zasad przygotowywania tradycyjnych posiłków, poznawali także zasady zdrowej i zbilansowanej diety.</p> <p>W 2019r. GOK w Raczkach we współpracy z Fundacją <i>Zdrowsi Każdego Dnia</i>, zorganizował bezpłatne warsztaty dla mieszkańców Gminy Raczki. program warsztatów obejmował następujące zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definicja zdrowia i choroby, czynniki mające wpływ na zdrowie człowieka; - ogólne zasady zdrowego odżywiania; - podstawy świadomości na temat "drogi do zdrowia" - wiedzą, pracą i systematycznością; - ziołolecznictwo, praktyczne zastosowanie w życiu codziennym i dbaniu o właściwą naturalną odporność; - rola witamin i składników mineralnych w życiu; - korzyści stosowania ziół w codziennym życiu dla poprawy kondycji i stanu funkcjonowania organizmu – przykłady; - omówienie diet w sytuacji różnego rodzaju problemów ze zdrowiem, jak dostosować do swojego stylu życia; - wskazanie najważniejszych zasad żywieniowych - forma diety umożliwiającej dopasowanie do indywidualnych osób. <p>W 2019r. odbyły się 4 warsztaty kulinarne: 28.X, 7, 12 i 18 XI. Klub Kobiet Kreatywnych działający przy Gminnym Ośrodku</p>

			<p>Kultury w Raczkach 14.XI.2019r. zorganizował zajęcia dotyczące udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Zajęcia prowadzili członkowie Fundacji Ratownictwo Motocyklowe Polska.</p> <p>W ramach profilaktyki uzależnień Szkoła w Raczkach zorganizowała m.in. zajęcia edukacyjne pt. <i>Nie daj się uzależnieniom</i>, przeznaczone dla uczniów klas V – VIII, we współpracy z pracownia SESODIA w Augustowie.</p>
5.	<p>Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, kierowanie potencjalnych sprawców przemocy na działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie.</p>	<p>ZI, GOPS, Policja, Ochrona Zdrowia, PCPR, Organizacje pozarządowe</p>	<p>W 2019r. do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Raczki wpłynęło 17 Niebieskich Kart wszczynających procedurę. Doraźna pomoc osobom uwięzonym w przemoc realizowana była poprzez bezpośrednią działalność członków ZI oraz członów grup roboczych powoływanych do pracy na rzecz rodzin dotkniętych przemocą. W 2019r. członkowie grup roboczych objęli pomocą i wsparciem ogółem 36 osób z 23 rodzin w których występował problem przemocy (w tym 7 rodzin w których procedura NK wszczęta została w 2018r.), w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 kobiet (3 kobiety powyżej 60 r. ż.), • 14 mężczyzn (1 niepełnosprawny i 2 powyżej 65 r.ż.), • 4 dzieci. <p>Prowadzono dwie procedury NK w których osobami, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą, były dzieci. W jednym przypadku procedurę zakończono z uwagi na bezzasadność podejmowania dalszych działań. W przypadku dwóch rodzin wystąpiono do Sądu Rodzinnego w Suwałkach z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny, jednej rodzinie przydzielono wsparcie asystenta rodziny.</p> <p>W 2019r. jedna osoba podejrzana o stosowanie przemocy w rodzinie uczestniczyła w programie psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc <i>Mój Bezpieczny Dom</i>, organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.</p>
6.	<p>Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w zakresie promocji zdrowego stylu życia poprzez sport, rekreację i kulturę.</p>	<p>Urząd Gminy, GKRPA, Placówki Oświatowe, Biblioteka Publiczna, GOK, Parafia</p>	<p>Zadanie to realizowane jest głównie poprzez działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Raczkach oraz Szkoły Podstawowej w Raczkach.</p> <p>Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie różnorodnych form edukacji artystycznej, kulturalnej, społecznej i naukowej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych. 2. Popularyzowanie i promowanie twórczości artystycznej z różnych dziedzin sztuki. 3. Gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury. 4. Kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz podejmowanie działań integracyjnych w sferze kultury. 5. Rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych, przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych. <p>W roku sprawozdawczym GOK zorganizował następujące zajęcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plastyczno – techniczne - 3 grupy; - taneczne – mażoretki - 2 grupy; - rytmiczno - taneczne dla najmłodszych - 1 grupa; -muzyczne - nauka gry na gitarze - 3 grupy – zajęcia prowadzone dla uczniów początkujących i zaawansowanych; - muzyczne - nauka gry na pianinie; - muzyczne - nauka gry na keyboardzie; - muzyczne - nauka gry na perkusji; - taneczne - Zumba –dla młodzieży i dorosłych; - gimnastyczne - Fitness dla młodzieży i dorosłych; - <i>Acro Dance</i> dla dzieci i młodzieży - taniec sportowy i akrobatyka sportowa;

			<p>- językowe - nauka języka angielskiego.</p> <p>W GOK w Raczkach od kilku lat systematycznie działa Koło Młodych Przyjaciół Ziemi Raczkowskiej, skupiające młodzież i dzieci z gminy. Zadaniem grupy jest m.in. przygotowanie obrzędowych widowisk scenicznych i plenerowych oraz oprawa artystyczna okolicznościowych uroczystości w gminie. Członkowie Koła mają możliwość rozwoju swoich umiejętności aktorskich, recytatorskich i tanecznych, poprzez kształcenie językowe, doskonalenie dykcji i siły głosu, doskonalenie pamięci słuchowej i wzrokowej, pracę nad ruchem scenicznym.</p> <p>1.X.2019r. odbył się IV Raczkowski Rodzinny Rajd Rowerowy w Dolinie Rospudy (Raczki- Dowspada- Świąte Miejsce). Rajd zorganizował GOK w Raczkach, celem wydarzenia była przede wszystkim promocja aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu w rodzinnym gronie oraz badanie przyrody i historii najbliższej okolicy. W rajdzie uczestniczyło około 50 osób. Większość zajęć proponowanych przez GOK to oferta bezpłatna.</p>
7.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	Urząd Gminy, GOPS, GKRPA, Policja, Placówki Oświatowe, GOK	<p>W 2019r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dofinansowała wycieczki dzieciom z rodzin w trudnej sytuacji materialnej na kwotę 1.131,00 zł.</p> <p>W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej GKRPA w Raczkach, współfinansowała Szkolne Programy Profilaktyki, oraz inne formy organizacji zajęć pozalekcyjnych. Koszt tego zadania wyniósł 20.553,85 zł.</p> <p>W Szkole podstawowej w Raczkach, w ramach profilaktyki przestępczości, odbyło się spotkanie z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w Suwałkach pt. <i>Odpowiedzialność prawna nieletnich</i>.</p>
8.	Podjęcie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	GOPS, Placówki Oświatowe, Policja, Kuratorzy	<p>Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka dotyczących wychowanków przebywających w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Pawłowce. Celem spotkań było omówienie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej instytucjonalnej oraz ich rodzin biologicznych. Ponadto pracownicy socjalni wydali 4 opinie dot. funkcjonowania rodzica biologicznego oraz przeprowadzili 7 wywiadów środowiskowych w celu ustalenia odpłatności rodzica biologicznego za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach mając na względzie dobro dzieci i rodziny w 2019r. zatrudnił asystenta rodziny, który obejmował swoim wsparciem 6 rodzin. Asystent rodziny opracowywał i realizował plany pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi. W przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej współpracował z koordynatorem pieczy zastępczej, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.</p>
9.	Monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	GOPS, Policja	<p>W przypadku rodzin zagrożonych kryzysami i wykluczeniem społecznym podejmowanych jest kilka działań:</p> <p>a) procedura postępowania w przypadku konieczności zastosowania art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez pracowników socjalnych GOPS w Raczkach.</p> <p>W 2019 roku nie było konieczności stosowania tej procedury, w wyniku przemocy nie odebrano rodzinom żadnego dziecka</p> <p>b) działania wynikające z prac Zespołu Interdyscyplinarnego.</p> <p>W 2019 roku Zespół podejmował działania w stosunku do 23 rodzin. Powołano 17 grup roboczych, które spotkały się w sumie 50 razy i udzieliły pomocy 36 osobom żyjącym w rodzinach dotkniętych przemocą. W stosunku do dwóch rodzin</p>

			<p>wystąpiono do Sądu Rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuacji rodziny. Jednej rodzinie udzielono wsparcia asystenta.</p> <p>c) procedura przyznawania asystenta rodzinnego – w roku sprawozdawczym 1 raz skorzystano z procedury przyznawania asystenta rodziny. Pracownicy socjalni zawnieśli o przyznanie tej formy pomocy jednej rodzinie. W ciągu całego 2019 roku asystent miał pod swoją opieką 6 rodzin, w których wychowuje się 18 dzieci. Zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent powinien pracować jednocześnie z nie więcej niż 15 rodzinami.</p> <p>d) Wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej GOPS w Raczkach podejmuje działania, których celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy w szczególności przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizę sytuacji rodzinnej i środowiska rodzinnego oraz przyczyn powstawania kryzysu w rodzinie; - rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny; - wzmocnienie funkcji rodziny; - podnoszenie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny; - przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny; - pomoc w integracji rodziny. <p>Zgodnie z Programem prowadzono działania względem rodzin tzw. dysfunkcyjnych, jak również w ramach działań profilaktycznych względem rodzin zagrożonych patologią. Adresatami programu są w szczególności rodziny z dzieckiem bądź dziećmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ przeżywające trudności; ✓ zagrożone sytuacją kryzysową; ✓ umieszczonymi w pieczy zastępczej; ✓ wymagające wspomaganie wychowawczej funkcji, po powrocie dziecka bądź dzieci do rodziny naturalnej.
10.	Wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wspierania rodziny i dziecka	GOPS, Placówki Oświatowe, GOK	<p>Działania z zakresu wspierania rodziny podobnie jak w poprzednich latach promowali przede wszystkim pracownicy socjalni oraz asystent rodziny w trakcie pracy z rodzinami oraz podczas służbowych kontaktów z przedstawicielami instytucji pracujących na rzecz dzieci i rodzin i współpracujących z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Raczkach w ww. zakresie. Realizowane działania polegały przede wszystkim na udzielaniu informacji o idei asysty rodzinnej i rodzin wspierających oraz dystrybucji ulotek dotyczących ww. tematyki. W 2019r. wydrukowano 30 szt. ulotek. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie wspierania rodziny niezmiennie propagowane były również za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej.</p> <p>4.X.2019r. mieszkańcy Gminy Raczki mieli możliwość uczestniczenia w VII Gminno - Parafialnym Festynie Rodzinnym <i>Mama, Tata, Dziadkowie i Ja</i>. Organizatorami imprezy byli: Wójt Gminy oraz Gminny Ośrodek Kultury w Raczkach, Ksiądz Proboszcz, Akcja Katolicka i Rada Parafialna przy parafii p.w. Trójcy Przenajświętszej w Raczkach.</p> <p>31.VI.2019r. odbył się Dzień Dziecka połączony z II Raczkowską Nocą Muzeów. Wydarzenie promowało aktywne, kreatywne spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu. Zabawom towarzyszyły bezpłatne stoiska z domowymi wypiekami i grillowaną kiełbaską. Za organizację imprezy odpowiedzialny był GOK w Raczkach.</p>
11	Zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w	GOPS	W 2019 roku asystent rodziny pracował z 6 rodzinami, na które składało się 28 osób, w tym: 10 osób dorosłych i 18 dzieci

	wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych		w wieku od 3 lat do 19 roku życia. We wszystkich rodzinach występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, długotrwałe bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, przemoc, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność.
CEL SZCZEGÓŁOWY 3 Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	2019-2021	<p>W skład ZI Gminy Raczki wchodzi m.in. pedagog i psycholog szkolny. W 2019r. pedagog szkolny był członkiem 7 grup roboczych. Dwoje dzieci z rodzin przemocowych zostało objęte wsparciem psychologa szkolnego.</p> <p>W dniach 19-20.09.2019 r. odbyły się warsztaty w ramach programu profilaktycznego pt. <i>Archipelag Skarbów</i> dla uczniów kl. VII-VIII oraz spotkania informacyjno- szkoleniowe dla rodziców tych uczniów oraz nauczycieli. Program prowadzony był przez specjalnie przeszkolonych trenerów w ramach projektu <i>W Trosce o Bezpieczną i Szczęśliwą Rodzinę 2019</i>, organizowanego przez PCPR w Suwałkach. W programie uczestniczyło 92 uczniów, 7 nauczycieli oraz 4 rodziców.</p>
2.	Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień	2019-2021	<p>Rada Gminy Raczki przyjęła dwie Uchwały mające na celu wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uchwałę Nr XXV/123/05 Rady Gminy Raczki 17 marca 2005 w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów i zamieszkałych na terenie gminy, - Uchwałę Nr VIII/70/19 Rady Gminy Raczki z dnia 20 września 2019 r. w sprawie Regulaminu przyznawania stypendiów Wójta Gminy Raczki uzdolnionym dzieciom i młodzieży ze szkół podstawowych na terenie Gminy Raczki. <p>W roku 2019 pomocą w formie stypendiów szkolnych objęto 33 rodziny. Ze stypendiów socjalnych skorzystało 75 dzieci. 67 uczniom przyznano pomoc w formie stypendium Wójta gminy Raczki dla uzdolnionych dzieci i młodzieży.</p> <p>Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia, w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko.</p> <p>W 2019 roku wypłacono 10.812 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 5.390.669,69 zł, świadczenie wychowawcze pobierało 640 rodzin.</p> <p>Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” (Dz.U. z 2018r. poz. 1061 z późn. zm.) określa warunki nabywania prawa oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczenia „Dobry Start”. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymują</p>

			świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia. W okresie od lipca 2019 do listopada 2019r. przyjęto 482 wnioski o świadczenie „Dobry Start”. Wsparciem objęto 751 dzieci, które otrzymały pomoc o łącznej wartości 225.300,00 zł.
3.	Rozwój i wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	2019-2021	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii przyjęty został Uchwałą Nr XXIV/189/17 Rady Gminy Raczki z dnia 29 listopada 2017r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018 – 2020. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Raczki Nr II/8/18 z dnia 30 listopada 2018 r. uchwalono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019. Programem jest częścią strategii integracji i polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych. Program na 2019 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych.
4.	Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	2019-2021	W 2019r. Szkoła Podstawowa w Raczakach organizowała dodatkowe zajęcia dla uczniów w formie: - zajęć sportowych: piłka siatkowa, piłka nożna; - zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze oraz korekcyjno - kompensacyjne dla uczniów z problemami w nauce; - chór szkolny. Bogatą ofertę zajęć pozaszkolnych oferuje Gminny Ośrodek Kultury w Raczkach. Tworzy m.in. warunki do działalności amatorskiego ruchu artystycznego. W strukturze GOK działają następujące amatorskie zespoły artystyczne: - Zespół wokalny – instrumentalny <i>Raczkowiaczy</i> ; - Zespół śpiewaczy tradycyjnej muzyki ludowej <i>Zorniczeńka</i> z Wysokiego; - Zespół taneczny - <i>Lilt</i> - starsze mażoretki; - Zespół taneczny - <i>Lilki</i> - młodsze mażoretki; GOK przyczynia się do rozwoju indywidualnych uzdolnień i umiejętności poprzez organizację stałych kół zainteresowań oraz warsztatów. W roku sprawozdawczym zorganizowano następujące zajęcia cykliczne: - plastyczno – techniczne; - taneczne- mażoretki - rytmiczno - taneczne dla najmłodszych, -muzyczne - nauka gry na gitarze, - muzyczne - nauka gry na pianinie, - muzyczne – nauka gry na keyboardzie, - muzyczne - nauka gry na perkusji, - taneczne - Zumba – dla młodzieży i dorosłych .
5.	Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	2019-2021	Placówka oświatowa z terenu Gminy Raczki organizowały dla rodziców spotkania oraz konsultacje indywidualne z pedagogiem, psychologiem oraz wychowawcami. Spotkania dotyczyły m.in.: współpracy rodziców z przedszkolami, kształtowania bezpiecznego zachowania w sieci, zasad bezpieczeństwa itp. W ramach bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez PCPR w Suwałkach, 12 osób skorzystało z konsultacji indywidualnych podczas 51 spotkań.
CEL SZCZEGÓŁOWY 4 Wsparcie rodzin znajdujących się sytuacji kryzysowej			
Lp.	Zadania	Realizatorzy	Realizacja zadań
1.	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze pomocy asystenta	GOPS	W 2019 roku asystent rodziny pracował z 6 rodzinami, na które składało się 28 osób, w tym: 10 osób dorosłych i 18 dzieci w wieku od 3 lat do 19 roku życia. We wszystkich rodzinach

	rodziny		występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności: brak wyuczonych pozytywnych wzorców wychowawczych, duży dystans uczuciowy w stosunku do dzieci, długotrwałe bezrobocie, długotrwała i ciężka choroba, nadużywanie alkoholu, przemoc, konflikt pomiędzy małżonkami, ubóstwo, niepełnosprawność.
2.	Świadczenie pracy socjalnej na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze	GOPS	<p>Pierwszym krokiem w kierunku skutecznego udzielenia przez Gminę Raczki wsparcia rodzinom w kryzysie oraz przeżywającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest diagnoza występujących w nich problemów. Trafnie postawiona diagnoza jest niezbędna do podjęcia decyzji objęcia rodziny właściwą formą pomocy, mającą na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.</p> <p>Informacje o rodzinach przeżywających kryzys, czy też mających trudności w prawidłowym sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pozyskują przede wszystkim pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raczkach. Głównym źródłem informacji są przeprowadzane przez nich rodzinne wywiady środowiskowe, kontakty z rodzinami, w których prowadzona jest wyłącznie praca socjalna oraz kontakty z pracownikami innych instytucji, w tym jednostek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu i policji.</p>
3.	Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	GOPS, PCPR	Pracownicy socjalni GOPS w Raczkach rozeznawali środowisko lokalne i rodzinne w celu zdiagnozowania potrzeb społecznych rodzin. Na bieżąco prowadzona była praca socjalna której celem była pomoc osobom i rodzinom w ich funkcjonowaniu w środowisku społecznym. Ponadto zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pracownik socjalny dokonał analizy sytuacji rodziny.
4.	Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze	GOPS	<p>Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco prowadzą rozeznanie w rodzinach znajdujących się pod ich opieką poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematyczną analizę dokonywaną przez 3 pracowników socjalnych i jednego asystenta rodziny - sytuacji rodzin, środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinach; • rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin poprzez współpracę z asystentem rodziny; • systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną; • stałą współpracę pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny, w szczególności ze szkołami, policją, sądem, z przedstawicielami innych instytucji, organizacjami pozarządowymi w celu wymiany informacji, wypracowania wspólnych działań profilaktycznych i kompensacyjnych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo-wychowawczym. <p>Ważnym jest kontynuowanie działań asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym Ośrodka. Pracownik socjalny nie ma możliwości prowadzenia działań przypisanych asystentowi rodziny, gdyż te działania skierowane na konkretną rodzinę i są działaniami ciągłymi prowadzonymi o różnych porach dnia. Tylko połączenie pracy pracownika socjalnego, asystenta rodziny, ewentualnie kuratora sądowego daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia, działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny. Taka praca stwarza możliwość</p>

		<p>uzyskania mniejszych, bądź większych efektów z rodziną. Rodziny, których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych objęte są również działaniami pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny, mającymi na celu takie wsparcie rodziny oraz wzmocnienie jej kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w celu umożliwienia powrotu dzieci do środowiska.</p> <p>W przypadku, gdy w rodzinie dochodziło do przemocy Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy powoływał grupy robocze mające na celu opracowanie indywidualnego plany pomocy rodzinie oraz monitorowanie realizacji planu i podjętych działań.</p> <p>Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu pracy z nimi, jest jednym z zadań asystentów, które wynika z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ilość i sposób kontaktów z rodziną w okresie monitoringu nie są określone w ww. ustawie. Działania asystentów w czasie trwania monitoringu sytuacji rodziny polegały również na kontaktach z jednostkami oświatowymi, ochrony zdrowia, a także kuratorami sądowymi i pracownikami socjalnymi celem bieżącego śledzenia sytuacji dzieci. W 2019r. asystent monitorował sytuację 3 rodzin.</p>
--	--	--

2. Źródła finansowania programu

Gminny Programu Wspierania Rodziny w 2019 roku finansowano w ramach:

- środków budżetu Gminy Raczeki - środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- dotacji celowych z budżetu państwa oraz
- środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł (m.in. programy rządowe).

3. Harmonogram realizacji programu

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania były realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem. Program Wspierania Rodziny w Gminie Ryszaków na lata 2019-2021 będzie stanowił kontynuację tworzenia systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Raczeki.

4. Zakładane efekty realizacji programu

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
3. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
4. Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
5. Wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielania asystenta rodziny.

W wyniku realizacji ww. Programu:

1. Nastąpiła poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
3. Wzmocniono więzi rodzinne.
4. Rodziny nabyły umiejętności i zdobyły wiedzę na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci-nabyły one umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.
5. Skuteczniej i efektywniej korzystano z istniejących zasobów.

3. Monitoring i ewaluacja programu

Ewaluacja będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Raczki.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej (w tym: liczba rodzin, którym przyznano pomoc finansową na zakup artykułów szkolnych, podręczników, itp.).
2. Liczba dzieci korzystających z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.
3. Liczba dzieci korzystających z Rządowego Programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”.
4. Liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.
5. Liczba dzieci biorących udział w koloniach.
6. Liczba osób niepełnosprawnych, którym dofinansowano sprzęt ortopedyczny, środki pomocnicze, itp.
7. Liczba rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi objętymi pracą socjalną.
8. Liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa.
9. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
10. Liczba dzieci, za które opłacany jest pobyt w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.
11. Liczba osób, które uczestniczyły w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie.
12. Liczba i forma podejmowanych działań profilaktycznych, edukacyjnych i prozdrowotnych z zakresu uzależnień, przeciwdziałania przemocy, zdrowego stylu życia, itp.
13. Liczba i forma organizowanych zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.

Monitoringiem programu zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raczkach na podstawie pozyskiwanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy oraz informacji uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiły się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były one weryfikowane i dostosowane do potrzeb grupy docelowej.

V. Potrzeby związane z realizacją zadań w 2020 roku

Budowanie i realizowanie gminnego systemu wspierania rodzin wieloprotblemowych jest zbiorem mechanizmów i oddziaływań na rzecz tych rodzin, wyznacza kierunki podejmowania inicjatyw i działań na rzecz wspierania rodzin.

W 2019 roku za kluczowe przyjęto:

- realizowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021;
- realizację i intensyfikację działań profilaktycznych oraz metod pracy z rodziną, mających na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku;
- doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną;
- realizowanie i doskonalenie kompleksowego i spójnego systemu wspierania rodziny oraz opieki nad dzieckiem i rodziną poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego;
- kontynuowanie realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny;
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, bądź placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Potrzeby związane z realizacją zadań:

1. Dalsze doskonalenie warsztatu pracy asystenta rodziny.
2. Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, mających kontakt z rodziną.
3. Kontynuowanie realizacji zadań, wynikających z programów z zakresu wspierania rodziny.
4. Współpraca z PUP w zakresie pozyskiwania miejsc pracy.

K I E R O W N I K
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Raczkach
Justyna Sadowska-Kurzyna